Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 9. januára 2025 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica 2014/41/EÚ – Európsky vyšetrovací príkaz v trestných veciach – Vecná pôsobnosť – Pojem ‚vyšetrovacie opatrenie' – Doručenie uznesenia o vznesení obvinenia spolu s príkazom na vzatie do vyšetrovacej väzby a zloženie zábezpeky – Výsluch obvinenej osoby"

Vo veci C-583/23 [Delda] [i],

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z 19. septembra 2023 a doručený Súdnemu dvoru 22. septembra 2023, ktorý súvisí s konaním týkajúcim sa uznania a výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý sa vzťahuje na:

AK,

za účasti:

Ministère public,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory C. Lycourgos (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia S. Rodin a O. Spineanu-Matei,

generálny advokát: A. M. Collins,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– AK, v zastúpení: I. Zribi, avocate,

– francúzska vláda, v zastúpení: R. Bénard, B. Dourthe a B. Fodda, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a J. M. Hoogveld, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: francúzština.

[i] Názov prejednávanej veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

– Európska komisia, v zastúpení: F. Blanc, H. Leupold a J. Vondung, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. októbra 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci žiadosti o vykonanie európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý vydali španielske justičné orgány vo vzťahu k AK, vo Francúzsku.

Právny rámec

Právo Únie

Dohovor z 29. mája 2000

3 Článok 5 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovaného Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. ES C 197, 2000, s. 3; Mim. vyd. 19/008, s. 205, ďalej len „dohovor z 29. mája 2000“), s názvom „Zasielanie a doručovanie procesných písomností“ v odseku 1 stanovuje:

„Každý členský štát zasiela procesné písomnosti určené osobám, ktoré sa nachádzajú na území iného členského štátu, priamo poštou.“

Smernica 2014/41

4 Odôvodnenie 25 smernice 2014/41 znie:

„V tejto smernici sa ustanovujú pravidlá vykonania vyšetrovacieho opatrenia na účely získania dôkazov vo všetkých štádiách trestného konania vrátane súdneho konania, v prípade potreby za účasti dotknutej osoby. EVP [ďalej tiež ‚európsky vyšetrovací príkaz‘] možno vydať napríklad na účely dočasného odovzdania dotknutej osoby vydávajúcemu štátu alebo na účely výsluchu formou videokonferencie. Ak sa však má táto osoba odovzdať do iného členského štátu na účely trestného stíhania vrátane jej predvedenia pred súd, aby sa zúčastnila na súdnom konaní, mal by sa v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady 2002/584/SVV [z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34)] vydať európsky zatykač.“

5 V článku 1 ods. 1 tejto smernice sa uvádza:

„Európsky vyšetrovací príkaz (EVP) je justičné rozhodnutie, ktoré vydal alebo overil justičný orgán členského štátu (ďalej len ‚vydávajúci štát‘) na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych

vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte (ďalej len ‚vykonávajúci štát') s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.

EVP sa môže vydať aj na účely získania dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu."

6 Článok 3 uvedenej smernice stanovuje:

„EVP sa vzťahuje na všetky vyšetrovacie opatrenia s výnimkou zriadenia spoločného vyšetrovacieho tímu a zabezpečovania dôkazov v rámci takéhoto tímu, ako sa uvádza v článku 13 [dohovoru z 29. mája 2000] a v rámcovom rozhodnutí Rady 2002/465/SVV [z 13. júna 2002 o spoločných vyšetrovacích tímoch (Ú. v. EÚ L 162, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 15)], na iné účely, ako je uplatnenie článku 13 ods. 8 [tohto] dohovoru a článku 1 ods. 8 rámcového rozhodnutia."

7 V článku 9 smernice 2014/41 sa uvádza:

„1. Vykonávajúci orgán uzná EVP zaslaný v súlade s touto smernicou bez toho, aby sa museli splniť akékoľvek ďalšie formálne náležitosti, a zabezpečí jeho vykonanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako keby dotknuté vyšetrovacie opatrenie nariadil orgán vykonávajúceho štátu, pokiaľ tento orgán nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov neuznania alebo nevykonania EVP alebo jedného z dôvodov odkladu stanoveného v tejto smernici.

2. Vykonávajúci orgán dodržiava formálne náležitosti a postupy výslovne určené vydávajúcim orgánom, pokiaľ v tejto smernici nie je ustanovené inak a pokiaľ takéto formálne náležitosti a postupy nie sú v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku vykonávajúceho štátu.

…

6. Vydávajúci orgán a vykonávajúci orgán sa môžu navzájom radiť akýmkoľvek vhodným spôsobom, aby sa umožnilo efektívne uplatňovanie tohto článku."

8 Článok 10 tejto smernice v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Vykonávajúci orgán vždy, keď je to možné, použije iné vyšetrovacie opatrenie, ako sa uvádza v EVP, ak:

a) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP neexistuje v právnom poriadku vykonávajúceho štátu alebo

b) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP by nebolo dostupné v podobnom vnútroštátnom prípade.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 11, sa odsek 1 nevzťahuje na tieto vyšetrovacie opatrenia, ktoré musia byť vždy dostupné podľa právneho poriadku vykonávajúceho štátu:

…

c) výsluch svedka, znalca, obete, podozrivej alebo obvinenej osoby alebo tretej osoby na území vykonávajúceho štátu;

…"

9 Podľa článku 13 uvedenej smernice:

„1. Vykonávajúci orgán bezodkladne odovzdá vydávajúcemu štátu dôkazy získané alebo už sa nachádzajúce v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu v dôsledku vykonania EVP.

Ak sa o to v EVP žiadalo a ak to umožňuje právny poriadok vykonávajúceho štátu, dôkazy sa bezodkladne odovzdajú príslušným orgánom vydávajúceho štátu, ktoré sa zúčastnili na vykonaní EVP v súlade s článkom 9 ods. 4.

…

4. Ak sú dotknuté predmety, listiny alebo údaje relevantné aj pre iné konania, môže vykonávajúci orgán na výslovnú žiadosť vydávajúceho orgánu a po porade s ním odovzdať tieto dôkazy dočasne pod podmienkou, že sa vrátia ihneď vykonávajúcemu štátu, ako prestanú byť potrebné vo vydávajúcom štáte, alebo v inom čase alebo pri inej príležitosti, na ktorých sa príslušné orgány dohodnú.“

10 V článku 15 ods. 1 tejto smernice sa uvádza:

„Uznanie alebo vykonanie EVP možno vo vykonávajúcom štáte odložiť, ak:

…

b) sa dotknuté predmety, listiny alebo údaje už používajú v iných konaniach, až kým na tento účel nebudú potrebné.“

11 Článok 22 ods. 1 smernice 2014/41 stanovuje:

„EVP možno vydať na účely dočasného odovzdania osoby vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, aby sa vykonalo vyšetrovacie opatrenie, ktorého cieľom je získať dôkazy, na ktoré sa vyžaduje prítomnosť tejto osoby na území vydávajúceho štátu, ak sa táto osoba v lehote, ktorú určí vykonávajúci štát, odovzdá späť.“

12 Článok 23 ods. 1 tejto smernice znie:

„EVP možno vydať na účely dočasného odovzdania osoby vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody vo vydávajúcom štáte, aby sa vykonalo vyšetrovacie opatrenie, ktorého cieľom je získať dôkazy a na ktoré sa vyžaduje jej prítomnosť na území vykonávajúceho štátu.“

13 Podľa článku 24 ods. 1 uvedenej smernice:

„Ak sa osoba nachádza na území vykonávajúceho štátu a príslušné orgány vydávajúceho štátu ju majú vypočuť ako svedka alebo znalca, vydávajúci orgán môže vydať EVP, aby sa výsluch svedka alebo znalca uskutočnil formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu v súlade s odsekmi 5 až 7.

Vydávajúci orgán môže vydať EVP aj na účely výsluchu podozrivej alebo obvinenej osoby formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu.“

14 Formulár európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý sa nachádza v prílohe A tejto smernice, obsahuje okrem iného rubriku s názvom „Vyšetrovacie úkony, ktoré sa majú vykonať“, ktorá obsahuje viacero zaškrtávacích políčok, medzi ktoré patrí políčko „výsluch podozrivej alebo obvinenej osoby“, ako aj rubriku s názvom „Dôvody vydania [európskeho vyšetrovacieho príkazu]“, v ktorej má justičný orgán vydávajúceho štátu uviesť dôvody, pre ktoré bol takýto príkaz vydaný.

Francúzske právo

15 Článok 694-16 Code de procédure pénale (Trestný poriadok) stanovuje:

„Európsky vyšetrovací príkaz je justičné rozhodnutie vydané členským štátom, nazývaným vydávajúci štát, ktorým tento štát prostredníctvom formulárov spoločných pre všetky štáty žiada iný členský štát, nazývaný vykonávajúci štát, aby v určitej lehote vykonal na svojom území vyšetrovanie s cieľom získať dôkazy týkajúce sa trestného činu alebo poskytnúť dôkazy, ktoré sa už nachádzajú v jeho držbe.

Účelom vyšetrovacieho príkazu môže byť aj dočasne zabrániť na území vykonávajúceho štátu akémukoľvek zničeniu, spracovaniu, premiestneniu, presunu alebo scudzeniu vecí, ktoré by mohli byť použité ako dôkaz.

Vyšetrovací príkaz môže mať za cieľ aj dočasné odovzdanie osoby, ktorá je vo väzbe vo vykonávajúcom štáte, do vydávajúceho štátu s cieľom umožniť vo vydávajúcom štáte vykonanie procesných úkonov, ktoré si vyžadujú prítomnosť tejto osoby, alebo dočasné odovzdanie osoby, ktorá je vo väzbe vo vydávajúcom štáte, do vykonávajúceho štátu na účely účasti na požadovanom vyšetrovaní na tomto území.

Dôkazy uvedené v prvých dvoch odsekoch sa môžu týkať aj porušenia povinností vyplývajúcich z odsúdenia v trestnom konaní, aj keď toto porušenie nie je trestným činom.“

16 V článku 696-44 Trestného poriadku sa uvádza:

„V prípade trestného stíhania v zahraničí, ak zahraničná vláda považuje za nevyhnutné doručiť procesný dokument alebo rozsudok jednotlivcovi s bydliskom na území Francúzska, daná písomnosť sa predloží spôsobom stanoveným v článkoch 696-8 a 696-9, a v prípade potreby sa k nej priloží francúzsky preklad. Doručenie sa uskutočňuje osobne na žiadosť prokuratúry. Originál, v ktorom sa uvedie, že došlo k doručeniu, sa rovnakým spôsobom vráti dožadujúcej vláde.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

17 Dňa 1. marca 2021 vydali španielske justičné orgány európsky vyšetrovací príkaz určený francúzskym justičným orgánom na ten účel, aby sa osobe AK, ktorá bola vo väzbe vo Francúzsku, doručilo uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré 30. septembra 2009 vydal Juzgado Central de Instrucción nº 4 de la Audiencia Nacional (Ústredný vyšetrovací súd č. 4 Vrchného súdu s celoštátnou pôsobnosťou, Španielsko), a aby sa táto osoba mohla za prítomnosti svojho obhajcu „vyjadriť z právneho hľadiska k dotknutým skutkom“. K tomuto uzneseniu bol pripojený príkaz na vzatie do vyšetrovacej väzby a na zloženie zábezpeky vo výške 30 000 eur.

18 Dňa 19. júla 2021 vyšetrujúci sudca Tribunal judiciaire de Paris (súd v Paríži, Francúzsko) na základe spísania zápisnice oznámil AK za prítomnosti jej obhajcu, že bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, odovzdal dotknutej osobe a jej obhajcovi kópiu tohto uznesenia

v španielskom jazyku a zaznamenal jej vyjadrenia. Dňa 20. júla 2021 podala AK na Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko) návrh na určenie neplatnosti tohto výsluchu z dôvodu, že žiadosť španielskych orgánov nepredstavuje európsky vyšetrovací príkaz, tak ako je tento vymedzený v článku 694-16 Trestného poriadku.

19 Dňa 20. apríla 2022 Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž) tento návrh zamietol, pričom okrem iného uviedol, že španielske justičné orgány požiadali nielen o doručenie uznesenia o vznesení obvinenia AK, ale aj o to, aby sa AK mohla „vyjadriť z právneho hľadiska k dotknutým skutkom". Tento súd tiež poukázal po prvé na to, že v rozhodnutí španielskych justičných orgánov sa v časti „Dôvody vydania [európskeho vyšetrovacieho príkazu]" spresňuje, že požadované úkony patria „do rámca preskúmania toho, či došlo k spáchaniu skutkov, spolu so všetkými okolnosťami, ktoré môžu mať vplyv na jeho kvalifikáciu a vinu páchateľov", a po druhé, že hoci tieto orgány nezaškrtli políčko „Výsluch podozrivej alebo obvinenej osoby" v rubrike „Vyšetrovacie úkony, ktoré sa majú vykonať", jasne požiadali o to, aby vyhlásenia AK o skutkoch, z ktorých spáchania je podozrivá, boli zaznamenané do zápisnice. Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž) z toho vyvodil záver, že španielske justičné orgány tým, že požiadali o to, aby dotknutá osoba za prítomnosti svojho obhajcu a pri rešpektovaní práva na obhajobu vyjadrila svoje stanovisko ku skutkom, žiadali o vykonanie vyšetrovania s cieľom získať dôkazy týkajúce sa trestného činu.

20 Proti tomuto rozsudku podala AK kasačný opravný prostriedok na Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. AK uviedla, že predmetom vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu nemôže byť oznámenie obvinení vznesených voči určitej osobe a oboznámenie tejto osoby s podaním návrhu na súd", keďže na takéto oboznámenie sa vzťahujú iné nástroje justičnej spolupráce, a to konkrétne článok 696-44 Trestného poriadku.

21 V rámci konania pred Cour de cassation (Kasačný súd) sa generálny advokát pri tomto súde naopak domnieval, že rozhodnutie prijaté španielskymi justičnými orgánmi obsahuje vyšetrovacie opatrenia, ktoré sa neoddeliteľne vzťahujú na doručenie uznesenia o vznesení obvinenia voči AK a na získanie vyjadrení prostredníctvom sudcu za prítomnosti jej obhajcu, tak aby bolo dodržané jej právo na obhajobu, a že cieľom tohto rozhodnutia bolo teda to, aby sa vykonali vyšetrovania, ktorými sa majú zabezpečiť dôkazy týkajúce sa trestného činu.

22 Vnútroštátny súd, ktorý zdôrazňuje, že smernica 2014/41 bola prebratá do francúzskeho právneho poriadku prostredníctvom článku 694-15 a nasl. Trestného poriadku, poznamenáva, že Súdny dvor sa nikdy nevyjadril k vecnej pôsobnosti európskeho vyšetrovacieho príkazu, a konkrétnejšie k tomu, či zahŕňa aj doručenie uznesenia o vznesení obvinenia spolu s príkazom na vzatie do vyšetrovacej väzby a na zloženie zábezpeky.

23 Za týchto okolností Cour de cassation (Kasačný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 1 a 3 smernice 2014/41 vykladať v tom zmysle, že umožňujú súdnemu orgánu členského štátu vydať alebo potvrdiť európsky vyšetrovací príkaz, ktorého účelom je jednak doručiť obvinenej osobe uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré navyše zahŕňa príkaz na vzatie do väzby a na zloženie zábezpeky, a jednak vykonať výsluch tejto osoby, aby za prítomnosti svojho obhajcu mohla vyjadriť všetky užitočné pripomienky ku skutkom uvedeným v danom uznesení?"

Konanie na Súdnom dvore

24 V odpovedi na žiadosť o informácie, ktorú Súdny dvor zaslal 27. októbra 2023, vnútroštátny súd 23. novembra 2023 uviedol po prvé to, že AK bola odovzdaná španielskym justičným orgánom 9. septembra 2022 na základe troch rozsudkov vydaných Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž) 26. septembra 2018 a 9. októbra 2019, a po druhé, že zápisnica z výsluchu z 19. júla 2021 bola zaslaná španielskym justičným orgánom.

O prejudiciálnej otázke

25 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 1 a 3 smernice 2014/41 majú vykladať v tom zmysle, že rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu, aby dotknutej osobe jednak doručil uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, spolu s príkazom na vzatie do vyšetrovacej väzby a zloženie zábezpeky, a jednak aby tejto osobe umožnil vyjadriť sa ku skutočnostiam uvedeným v tomto uznesení, predstavuje vyšetrovacie opatrenie, ktoré môže byť predmetom európskeho vyšetrovacieho príkazu v zmysle tejto smernice.

26 Podľa článku 1 smernice 2014/41 je európsky vyšetrovací príkaz justičným rozhodnutím, ktoré vydal alebo overil justičný orgán členského štátu na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte s cieľom získať dôkazy. V článku 3 uvedenej smernice sa uvádza, že európsky vyšetrovací príkaz sa vzťahuje na všetky vyšetrovacie opatrenia s výnimkou zriadenia spoločného vyšetrovacieho tímu a zabezpečovania dôkazov v rámci takéhoto tímu.

27 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že smernica 2014/41 ani nevymedzuje, čo sa má rozumieť pod pojmom „vyšetrovacie opatrenie" v zmysle jej článkov 1 a 3, ani neodkazuje na právo členských štátov na účely vymedzenia tohto pojmu. Tento pojem teda treba v práve Únie vykladať autonómne, pričom treba zohľadniť nielen znenie týchto ustanovení, ale aj ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou [pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, bod 109].

28 Po prvé, pokiaľ ide o znenie článkov 1 a 3 smernice 2014/41, pod pojmom „vyšetrovacie opatrenie" sa na účely trestného práva v jeho obvyklom význame myslí každý vyšetrovací úkon, ktorého cieľom je preukázanie existencie protiprávneho činu, okolností, za ktorých bol tento čin spáchaný, ako aj totožnosť jeho páchateľa. Takýto výklad je potvrdený tvrdením, ktoré je obsiahnuté predovšetkým v tomto článku 1 a podľa ktorého musí byť cieľom vyšetrovacieho opatrenia to, aby vydávajúci členský štát získal „dôkazy".

29 Po druhé, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 28 až 30 svojich návrhov, kontext, do ktorého patria články 1 a 3 smernice 2014/41, potvrdzuje tento výklad.

30 Predovšetkým tak platí, že v článku 10 ods. 2, ako aj v článkoch 24 až 31 smernice 2014/41 sa vymenúva celý súbor vyšetrovacích opatrení, ktorých cieľom je získať dôkazy na účely preukázania spáchania skutkov alebo zistenia totožnosti ich páchateľa.

31 Ďalej, hoci z článkov 22 a 23 tejto smernice vyplýva, že predmetom európskeho vyšetrovacieho príkazu môže byť aj odovzdanie osoby vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, tieto články spresňujú, že k takému odovzdaniu môže dôjsť len na účely vykonania vyšetrovacieho

opatrenia s cieľom získať dôkazy, na ktoré sa vyžaduje prítomnosť tejto osoby na území členského štátu, do ktorého sa žiada o jej odovzdanie. Na druhej strane z odôvodnenia 25 uvedenej smernice vyplýva, že ak sa má dotknutá osoba odovzdať do iného členského štátu na účely trestného stíhania vrátane jej predvedenia pred súd, aby sa zúčastnila na súdnom konaní, má sa vydať európsky zatykač, pričom ho európsky vyšetrovací príkaz nemôže nahradiť.

32 Napokon z článkov 13 a 15 smernice 2014/41 vyplýva, že účel vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu spočíva v tom, aby dôkazy, ktoré boli získané alebo už orgány vykonávajúceho členského štátu majú k dispozícii, boli odovzdané vydávajúcemu členskému štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster, C-66/20, EU:C:2021:670, bod 41). Cieľom vyšetrovacieho opatrenia tak v konečnom dôsledku musí byť to, aby vykonávajúci členský štát poskytol vydávajúcemu členskému štátu určité dôkazy, pričom tieto dôkazy sú v tomto článku 13 ods. 4 a v tomto článku 15 ods. 1 písm. b) označené ako predmety, listiny alebo údaje.

33 Po tretie cieľ sledovaný smernicou 2014/41 tiež potvrdzuje takýto výklad pojmu „vyšetrovacie opatrenia“.

34 Na jednej strane je totiž cieľom tejto smernice nahradiť neucelený a zložitý rámec pre získavanie dôkazov v trestných veciach s cezhraničným rozmerom zavedením zjednodušeného a efektívnejšieho systému, ktorý je založený na nástroji nazvanom „európsky vyšetrovací príkaz“, a snaží sa zjednodušiť a urýchliť súdnu spoluprácu [rozsudok z 30. apríla 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, bod 86]. Z toho vyplýva, že normotvorca Únie mal pri prijatí uvedenej smernice v úmysle zlepšiť justičnú spoluprácu pri zabezpečovaní dôkazov v cezhraničných trestných veciach.

35 Na druhej strane si cieľ spočívajúci v zjednodušení a zefektívnení justičnej spolupráce, sledovaný smernicou 2014/41, vyžaduje jednoduché a jednoznačné určenie základných prvkov mechanizmu európskeho vyšetrovacieho príkazu [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2023, Staatsanwaltschaft Graz (Daňový úrad pre daňové trestné veci Düsseldorf), C-16/22, EU:C:2023:148, bod 43]. Samotný pojem „vyšetrovacie opatrenie“ pritom patrí medzi takéto základné prvky, a teda tento cieľ tiež svedčí v prospech jednoduchej a bežnej definície tohto pojmu, tak ako je táto uvedená v bode 28 tohto rozsudku.

36 V druhom rade treba preskúmať, či opatrenia požadované rozhodnutím, o aké ide vo veci samej, predstavujú vyšetrovacie opatrenia v zmysle smernice 2014/41.

37 Pokiaľ ide po prvé o žiadosť justičných orgánov jedného členského štátu adresovanú justičným orgánom iného členského štátu, aby dotknutej osobe doručili uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, treba uviesť, že takéto doručenie nemôže samo osebe predstavovať vyšetrovacie opatrenie v zmysle tejto smernice. Takéto doručenie totiž nemá za cieľ získať dôkazy, ale predstavuje procesnú povinnosť určenú na uskutočnenie potrebných úkonov v rámci trestného stíhania, ktoré bolo začaté proti určitej osobe. Preto platí, že tak ako uviedol generálny advokát v bode 34 svojich návrhov, doručenie takejto písomnosti do iného členského štátu sa v zásade neriadi uvedenou smernicou, ale článkom 5 dohovoru z 29. mája 2000.

38 Po druhé skutočnosť, že tak ako v prejednávanej veci je k uzneseniu o vznesení obvinenia pripojený príkaz na zloženie peňažnej zábezpeky, na tomto konštatovaní nič nemení, keďže ani povinnosť poskytnúť takúto zábezpeku nepredstavuje vyšetrovacie opatrenie v zmysle smernice 2014/41, tak ako vyplýva z bodov 27 až 35 tohto rozsudku.

39 Pokiaľ ide po tretie o príkaz na vzatie do vyšetrovacej väzby, ktorý môže byť tiež pripojený k uzneseniu o vznesení obvinenia, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že s výnimkou prípadov odovzdania osôb, ktoré už sú zadržiavané na účely vykonania vyšetrovacieho opatrenia, uvedených v článkoch 22 a 23 tejto smernice, európsky vyšetrovací príkaz nie je spôsobilý narušiť právo dotknutej osoby na slobodu zakotvené v článku 6 Charty základných práv Európskej únie [rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 73].

40 Z uvedeného vyplýva, že s výnimkou prípadov uvedených v týchto článkoch 22 a 23, ktoré sa v prejednávanej veci nejavia byť relevantnými, európsky vyšetrovací príkaz nemôže obsahovať žiadosť o to, aby osoba, na ktorú sa táto žiadosť vzťahuje, bola vzatá do väzby alebo aby sa rozhodlo o jej zotrvaní vo väzbe.

41 Pokiaľ ide po štvrté o žiadosť o výsluch osoby, vo vzťahu ku ktorej bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, je pravda, že v článku 10 ods. 2 písm. c) a článku 24 ods. 1 druhom pododseku smernice 2014/41 sa medzi opatreniami, ktoré môžu byť predmetom európskeho vyšetrovacieho príkazu v zmysle tejto smernice, výslovne uvádza výsluch podozrivej alebo obvinenej osoby.

42 Ako však v podstate zdôraznil generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, na to, aby žiadosť o výsluch mohla spadať do pôsobnosti smernice 2014/41, musí byť jej cieľom získanie dôkazov v zmysle tejto smernice. Naopak platí, že výsluch, ktorého cieľom je len umožniť obvinenej osobe vyjadriť sa k postupu vznesenia obvinenia voči nej, nemožno považovať za vyšetrovacie opatrenie v zmysle uvedenej smernice. V prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu, aby určil presný cieľ žiadosti o výsluch AK, sformulovanej španielskymi justičnými orgánmi.

43 Na účely toho, aby sa vnútroštátnemu súdu poskytla úplná odpoveď, treba ešte predovšetkým uviesť, že ak by cieľom tejto žiadosti o výsluch nebolo zhromaždenie dôkazov, francúzske orgány by v súlade s právnym poriadkom nemohli na základe smernice 2014/41 vyhovieť rozhodnutiu vydanému španielskymi justičnými orgánmi.

44 Naopak, ak by cieľom uvedenej žiadosti o výsluch bolo zhromaždenie dôkazov a ak by španielske justičné orgány v rozhodnutí, o ktoré ide vo veci samej, uviedli, že podľa ich vnútroštátneho práva sa výsluch AK môže uskutočniť až po doručení uznesenia o vznesení obvinenia, bolo by potrebné konštatovať, že odchylne od toho, čo bolo uvedené v bode 37 tohto rozsudku, možno o takéto doručenie požiadať prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu. Z článku 9 ods. 2 smernice 2014/41 totiž vyplýva, že vykonávajúci orgán je v zásade povinný dodržiavať formálne náležitosti a postupy výslovne určené vydávajúcim orgánom.

45 V tomto poslednom uvedenom prípade by francúzske súdne orgány boli v zásade povinné bez toho, aby tým boli dotknuté dôvody neuznania, odmietnutia a odkladu, stanovené smernicou 2014/41, vykonať rozhodnutie, o ktoré ide vo veci samej, v rozsahu, v akom sa týka tak doručenia uznesenia o vznesení obvinenia voči AK, ako aj jej výsluchu, pričom toto neplatí vo vzťahu k príkazu na vzatie do vyšetrovacej väzby a na zloženie zábezpeky, pripojenému k tomuto uzneseniu.

46 K takému čiastočnému výkonu rozhodnutia, o ktoré ide vo veci samej, by však mohlo dôjsť až po tom, čo francúzske orgány v súlade s článkom 9 ods. 6 smernice 2014/41 u španielskych orgánov overia, že tieto orgány nemajú výhrady voči tomu, že sa uvedená žiadosť vykoná len čiastočne.

47 Z povinnosti lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 4 ods. 3 prvom pododseku ZEÚ totiž vyplýva, že na zabezpečenie účinnej spolupráce v trestných veciach musia vydávajúci a vykonávajúci orgán v plnej miere využívať nástroje stanovené v smernici 2014/41, aby sa posilnila vzájomná dôvera, na ktorej je táto spolupráca založená [pozri analogicky rozsudok z 18. apríla 2023, E. D. L. (Dôvod odmietnutia založený na ochorení), C-699/21, EU:C:2023:295, body 45 a 46].

48 Napokon, ak by cieľom žiadosti o výsluch AK bolo zhromaždenie dôkazov a v rozhodnutí španielskych orgánov, o ktoré ide vo veci samej, by sa nenachádzala žiadna taká zmienka, ktorá je uvedená v bode 44 tohto rozsudku, bolo by potrebné konštatovať, že bez toho, aby tým boli dotknuté dôvody neuznania, odmietnutia a odkladu, stanovené v smernici 2014/41, francúzske orgány by v zásade boli povinné vyhovieť iba tejto žiadosti o výsluch, a to následne potom, ako by u španielskych justičných orgánov overili, že tieto orgány nemajú výhrady voči tomu, aby sa táto žiadosť vykonala len čiastočne.

49 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že články 1 a 3 smernice 2014/41 sa majú vykladať v tom zmysle, že:

– rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu, aby určitej osobe doručil uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, nepredstavuje ako také európsky vyšetrovací príkaz v zmysle tejto smernice,

– rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu o vzatie osoby do vyšetrovacej väzby na iné účely, ako sú účely uvedené v článkoch 22 a 23 uvedenej smernice, alebo o to, aby od tejto osoby vyžadoval zloženie zábezpeky, nepredstavuje európsky vyšetrovací príkaz v zmysle tejto smernice,

– rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu, aby umožnil osobe vyjadriť sa ku skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, predstavuje európsky vyšetrovací príkaz v zmysle smernice 2014/41, za predpokladu, že cieľom tejto žiadosti o výsluch je zhromaždenie dôkazov.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Články 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

– **rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu, aby určitej osobe doručil uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, nepredstavuje ako také európsky vyšetrovací príkaz v zmysle tejto smernice,**

– **rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu o vzatie osoby do vyšetrovacej väzby na iné účely, ako sú účely uvedené v článkoch 22 a 23 uvedenej smernice, alebo o to, aby od tejto osoby vyžadoval zloženie zábezpeky, nepredstavuje európsky vyšetrovací príkaz v zmysle tejto smernice,**

– **rozhodnutie, ktorým justičný orgán jedného členského štátu žiada justičný orgán iného členského štátu, aby umožnil osobe vyjadriť sa ku skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia, ktoré sa jej týka, predstavuje európsky vyšetrovací príkaz v zmysle smernice 2014/41, za predpokladu, že cieľom tejto žiadosti o výsluch je zhromaždenie dôkazov.**

Podpisy